

Vrijhaven

CYRIEL HEUTS
VRIJHAVEN

ROMAN

palm|slag

Ontwerp omslag: Paul van Dijk

Binnenwerk: Sanne Hillemans

Foto portret: Thom Neil Frijns

© 2025 Uitgeverij Palmslag | Cyriel Heuts

www.palmslag.nl

info@palmslag.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit boek mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, internet, fotokopie, microfilm of op welke andere (digitale) wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan, ook niet voor het trainen van kunstmatige intelligentie (AI) en/of soortgelijke technologieën.

All rights reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technology. No part of this book may be reproduced in any form by print, internet, photoprint, microfilm or any other (digital) means without written permission from the publisher.

ISBN 9789493465053

NUR 301

De weekendtas op de passagiersstoel was inmiddels een vertrouwd gezicht, maar zijn afkeer was nog nooit zo groot geweest als nu. Marc deed het portier op slot en staarde doelloos in de verte. Hier was het begonnen. Dat kon hij wel stellen. Hij liep verder over de landweg. Het knisperende geluid onder zijn schoenen galmde eenzaam over de velden. Hij keek naar de rechtsgelegen boomkwekerij van Sjors met hetzelfde gevoel van angst als toen, al was de angst om ontdekt te worden niets vergeleken bij de angst om alles te verliezen. De begroeiing aan de akkerranden nam toe. Na de grassen kwamen de struiken, en waar de landweg overging in een holle weg, begonnen de bomen. Hij zag het allemaal, maar registreerde niets. Achteraf bezien wist hij het toen al. Toen ze samen deze route naar het plateau hadden afgelegd. Niet dat het zo zou eindigen – als hij dat had geweten dan was hij er nooit aan begonnen – maar hij had het gevoel herkend.

Zijn schoenen knelden toen de holle weg een steil oplopend pad werd. In gedachten ging hij terug naar alles wat zich sinds die tijd had afgespeeld. En bij elk fragment leek het niet over hem te gaan. De helling zwakte af. Een dun laagje zweet bedekte zijn voorhoofd toen hij het plateau bereikte. De lindeboom die altijd het stralend middelpunt van het plateau was, de oude wachter die het dorp gadesloeg, leek nu een sombere metgezel. Jankend en overstuur had Marc op de grond gezeten tegen zijn ruw gegroefde bast. Hij zou zich minstens zo overstuur moeten voelen als toen, minstens zo hard moeten janken. Maar hij voelde niets. Hij zag het dorp liggen in het dal omringd door akkers en weilanden, ingeklemd door de groene heuvels waar hij zo vaak over had gelopen. Voor het eerst keek hij ernaar als toeschouwer.

1.

Marc veegde het mondstuk schoon en legde de trompet terug in zijn koffer.

‘Tot volgende week.’

De dirigente stond gebogen over de tafel alle partituren te ordenen. ‘Goed weekend,’ mompelde ze zonder op te kijken. Hij begreep nog steeds niet waarom de extra repetitie nodig was. Het concert was pas over twee maanden en zo moeilijk was het stuk niet. Het had er ongetwijfeld mee te maken dat het haar eerste concert was en dat ze zich wilde bewijzen tegenover het bestuur van de harmonie en de rest van het dorp.

Hij liep het gemeenschapshuis uit en stak de weg over richting de oude waterput. De zon begon zich eindelijk te laten zien. Marc had spijt dat hij zijn verjaardag dit jaar niet zou vieren. Hij had het geven van verjaardagen nooit erg gevonden. Wendy daarentegen zei steevast bij elke verjaardag dat het de laatste keer zou zijn. Meestal draaide ze na afloop wel bij en was ze de stress die ze al dagen van tevoren had snel vergeten. Iets wat Marc overigens nooit had begrepen. Het was immers elk jaar dezelfde formule. In de tuin hadden ze twee lange tafels tegen elkaar gezet. Wendy bedekte ze met twee identieke tafellakens, meestal witte, zodat het leek alsof er één lange tafel stond. In het midden lagen de vlaaien op glazen plateaus en er waren thermoskannen met koffie. Zijn verjaardag voelde voor hem alsof hij samen met familie en vrienden de zomer inluidde. Maar dit jaar zou hij op aandringen van Wendy niets vieren. Hooguit dat zijn ouders en tante Els

vandaag nog even langskwamen, maar dat was het dan ook. En hoe meer Marc de warmte van de zon op zijn huid voelde, hoe meer hij baalde. Volgend jaar zou het weer als vanouds worden, zo hield hij zich voor.

Marc hoorde vaag geroezemoes. Eerst dacht hij dat het afkomstig was van de burens, maar toen hij dichterbij kwam, leek het vanuit zijn eigen achtertuin te komen. Verbaasd liep hij verder de oprit op. Het geluid van gedempte stemmen en zacht gelach was duidelijk hoorbaar. Toen hij bij het tuinhek aankwam, viel zijn mond open.

‘Daar is ie!’ riep tante Els uitbundig.

Tientallen gezichten draaiden zich naar hem toe en gooiden hun handen in de lucht.

‘Surprise!’

Overrompeld opende hij het tuinhek. Zijn ouders, tante Els, familie en vrienden uit het dorp. Iedereen was er, net als alle andere jaren. Wendy liep hem breed glimlachend tegemoet. Ze had Pim op haar arm en Kiki huppelde achter haar aan.

‘Gefeliciteerd, schat.’ Ze zoende hem op zijn mond terwijl Pim met zijn kleine vinger tegen Marcs wang porde. Beduusd nam hij Pim op zijn arm. ‘Dag mannetje van me!’

‘Papa, er is vlaai!’ zei Kiki. Ze pakte zijn hand en trok hem verder de tuin in waar de twee tafels met witte tafellakens stonden.

‘Wilt u nog een stuk, tante Els?’ vroeg Wendy. Els bestudeerde door haar grote brillenglazen de vlaaien.

‘Wat heb je nog?’

‘Kruisbessen, kersen en rijste.’

‘Doe maar kersen.’

Marcs vader hield zijn bord omhoog. ‘Kindje, doe mij nog een stuk rijste.’

Hij had de kruimels van zijn vorige stuk vlaai nog aan zijn snor hangen. Zoals gewoonlijk ontging hem de afkeurende blik van Marcs moeder volledig. Kiki drentelde om de stoelen van Marcs moeder en tante Els.

‘Heb je voor papa gezongen?’ vroeg Els terwijl ze een hap van haar kersenvlaai nam en deze met snelle bewegingen fijnkauwde.

‘Ja.’

‘Samen met Pim?’

‘Ja.’

‘Hadden jullie ook een cadeautje voor papa?’

‘Ja.’

Tante Els had als bijnaam ‘het weekblad’. En volkomen terecht ook. Ze vroeg veel en ze wist nog veel meer. Tot groot vermaak van Marcs moeder. Bijna wekelijks wipte Els even bij haar binnen om de laatste roddels te delen. Tegen Marc klaagde ze dat ze moe werd van al dat geklets van Els, maar ondertussen smulde ze van alle verhalen ook al was de helft waarschijnlijk verzonnen.

De vlaai en koffie maakten tegen vijven plaats voor een borrelplank. Marcs vader vond de verjaardag een prima gelegenheid om met een paar familieleden te vergaderen over het aanstaande jubileumfeest van de harmonie, tante Els begon na haar derde glas wijn half Veurssen erdoor te halen, en de vrienden uit het dorp hadden plaatsgenomen aan de statafel: Wendy’s broer Robbert – op tante Els na Wendy’s enige familie; Sander die het eetcafé van zijn oom had overgenomen en daarom nog maar weinig bij verjaardagen als deze kon zijn; en Sjors die sinds kort een vlassige baard had en met zijn bolle rode wangen daardoor steeds meer op zijn vader leek.

‘Marc, we staan droog hier!’ riep Sjors terwijl hij een leeg flesje in de lucht hield. Het poloshirt van Boomkwekerij Veurssen met het groene klavertje spande om zijn buik.

Marc trok drie flesjes uit de met bier volgestouwde koelkast. Hij voelde opnieuw zijn telefoon trillen en bekeek het inkomende bericht. Een appje van Louis om hem te feliciteren met zijn verjaardag. Hij wilde net antwoorden toen zijn baas een nieuw bericht typte.

Louis

Mocht je de mail nog niet hebben gezien:

Maandag start Job van Beeke. Hij komt van

Baumer en Doucette, kantoor uit Brussel en

blijft voor een halfjaar. Ik wil hem

met jou op een project zetten.

Marc's ogen bleven steken bij de naam in het bericht. Het kon onmogelijk dezelfde zijn. Hij zette de biertjes op het kookeiland en tikte *Job van Beeke Brussel* in.

‘Is er nog witte wijn?’

Wendy stond in de deuropening. Ze had blauwe kringen onder haar ogen en hij wist dat ze niet kon wachten tot iedereen over een paar uur naar huis zou gaan.

Marc trok de koelkast weer open. ‘Nog twee. En in de garage staat nog een doos. Voor wie is het?’

‘Tante Els en je moeder.’

‘Alweer? Die kunnen beter de fles op tafel zetten. Ik pak de wijn wel, geef jij deze biertjes aan de jongens.’

Zijn moeder zou ongetwijfeld morgen zeggen dat ze nooit meer zou drinken. Of dat ze een alcoholvrije periode zou inlassen. En uiteraard dat het allemaal de schuld was van tante Els die altijd zo hard doordrinkt. Terwijl hij tegen het kookeiland leunde, keek hij op zijn telefoon. Op het openstaande scherm stond nog steeds *Job van Beeke Brussel*. Marc veerde op bij het zien van de zoekresultaten. De jongen met blond krullend haar die hem op de eerste foto aankeek, bevestigde het onwaarschijnlijke.

2.

‘Hoi, ik ben Job.’

Voor de zoveelste keer die avond stak Job zijn hand uit. De vrouw glimlachte. In tegenstelling tot de glimlach van het groepje opgedirkte vrouwen die hij eerder de hand had geschud, leek die van haar oprecht en niet te zijn ingestudeerd voor gelegenheden als deze.

‘Wendy, vrouw van Marc.’

Marc was de enige collega van Jobs leeftijd. De rest – vier partners, acht consultants en twee secretaresses – waren allemaal de vijftig al gepasseerd. *Summer Chic* had als dresscode op de uitnodiging gestaan. Job had geen idee welk soort outfit daarmee werd bedoeld. Google toonde een dusdanige verscheidenheid aan resultaten dat het leek alsof allesbehalve een winterjas of coltrui geoorloofd was. Maar omdat hij vooral binnen de lijntjes wilde blijven tijdens zijn eerste kantoorborrow, had hij voor een polo met pantalon gekozen. Bij nader inzien had hij beter zijn kantooroutfit kunnen aanhouden. Van de aanwezige mannen droeg hij als enige geen overhemd. Wendy vond klaarblijkelijk een witte kokerrok passend bij de dresscode. En dan was ze nog het minst stijf gekleed vergeleken met de rest van de vrouwen in de achtertuin van het kantoor. De meesten droegen een mantelpakje, een enkeling een jurk; sommigen hadden voor de gelegenheid een hoed opgezet, versierd met strik of veren. Ze roken naar de cosmetica-afdeling van de Bijenkorf: in intentie elegant, maar in uitvoer te veel.

‘Ik heb je nog niet eerder gezien,’ zei Wendy.

‘Ik werk hier pas een paar weken.’

‘Waar heb je hiervoor gewerkt?’

‘In Brussel bij een vergelijkbaar kantoor als dit. Iets groter.’

‘En bevat het een beetje in Maastricht?’

‘Ja, hoor. De ligging is echt prachtig hier zo pal aan het park. En de collega’s zijn aardig. Ik denk alleen dat ik vanavond een beetje *underdressed* ben vergeleken met de rest.’

Wendy lachte. ‘Wat dacht je van mij.’

Hij haatte smalltalk ondanks dat hij er goed in was. Zo kwam het over althans. In feite voelde hij zich bij nieuwe mensen altijd opgelaten. Zelfs bij Wendy, die geen cliënt was, geen grote vis zoals ze het in de corporate wereld waar hij tegenwoordig deel van uitmaakte noemden, maar slechts de vrouw van een collega. Zelfs bij haar voelde hij zich ongemakkelijk.

‘Heb je nog iemand meegenomen of ben je alleen hier?’

Job frunnikte aan de kralen van zijn armband. ‘Nee, ik ben alleen.’

‘Oh.’

‘Het is net uit met mijn vriend.’

Waarom hij het toevoegde wist hij niet. Waarschijnlijk omdat hij niet wilde overkomen als een sneue, vrijgezelle dertiger.

‘Oh.’

Job twijfelde of hij verbazing of compassie in de tweede “oh” hoorde. Misschien wel allebei. Op de een of andere manier verbaasde het mensen als hij kenbaar maakte dat hij op mannen viel. Marc kwam aanlopen met twee glazen witte wijn in zijn handen. Hij droeg een blauw jasje en een lichte pantalon, net als het merendeel van de aanwezige heren.

‘Kom je erbij staan?’ vroeg Wendy.

‘Zometeen, ik ben even in gesprek met een cliënt.’

Job kon geen hoogte krijgen van Marc. Hij was de enige collega die hij nog niet had gesproken en Marc leek ook niet veel moeite te doen om daar verandering in te brengen. Hij vertrok meestal

stipt om vijf uur. Als hij langs Jobs kamer liep, keek hij op zijn telefoon, waarschijnlijk zodat hij geen gedag hoefde te zeggen. Job wist niet of het ongemak of arrogantie was. Misplaatste arrogantie dan wel. Marc had geen verkeerde kop, maar als je denkt dat je wat voorstelt omdat je als enige dertiger op een provinciaal kantoor rondloopt... Misschien was dat het wel, de kroonprins van kantoor, de gevierd opvolger voelt zich bedreigd door de plotse-ling indringer uit Brussel. De afgelopen weken had Job zichzelf meermaals vervloekt omdat hij alsnog overstag was gegaan. Toen zijn baas hem vroeg om een tijd bij een bevriend kantoor in Maastricht te werken, had hij in eerste instantie nee gezegd. Zuid-Limburg markeerde voor hem nog steeds het startpunt van alle ellende die zich de daaropvolgende jaren zou afspelen. Of beter gezegd: het eindpunt van zijn onbezonnen leven. Maar tegelijkertijd verlangde hij wel weer naar iets nieuws. Toen zijn baas zei dat ze zouden zorgen voor een appartement en dat hij een riante onkostenvergoeding zou krijgen, had hij ingestemd.

Wendy en Job waren net tot de conclusie gekomen dat ze allebei liever ergens anders waren geweest deze avond, toen Wendy er daadwerkelijk vandoor ging omdat ze de oppas moest aflossen. Uiteindelijk bleef er een handjevol cliënten over. Een groep grijze mannen die er precies zo uitzagen als ze klonken.

‘Job, vermaak je je een beetje, jongen?’

Het was Louis, de oprichter van het kantoor. Met zijn olijke kop, geruite jasje en fles witte wijn in zijn hand leek hij zo uit een Frans dorp te zijn weggelopen.

‘Marc zal wel blij zijn dat hij eindelijk iemand van zijn leeftijd erbij heeft. Marc!’

Marc die al de hele avond bij de groep grijze heren had gestaan keek op en liep hun kant op.

‘Wat is er?’

‘Dat je eindelijk een leeftijdgenoot erbij hebt.’

Hij knikte en zei verder niets. Job zat in gedachten al de Netflix-serie uit te zoeken die hij zo meteen zou kijken. Of hij zou in zijn

eentje de stad ingaan om een biertje te drinken. Het was lang geleden dat hij dronken was geworden in een andere stad.

Louis wees naar de fles wijn in zijn hand en maakte aanstalten om verder te lopen. 'Ik ga de heren nog wat bijschenken. Neem zelf ook wat.'

Marc wreef met zijn hand over zijn kin. Zijn manchetknopen glinsterden in de laaghangende zon. 'Bevalt het om weer terug te zijn?'

'Weer terug?'

'Ja, weer in Limburg.'

'O dat, ja dat bevalt wel.'

Hij vroeg zich af hoe Marc wist dat hij in Limburg had gewoond. Waarschijnlijk had Louis het terloops laten vallen, hoewel Job zich niet kon herinneren dat hij het er met hem over had gehad.

'Waar woon je nu?'

'Ik heb een appartement een paar straten verderop.'

'Toe maar.'

'De zaak betaalt, hè.'

Voor het eerst zag hij Marc lachen. Er was iets bekends aan zijn gezicht, misschien de manier waarop zijn mond stond, maar Job kon het niet direct plaatsen.

'En waar woon jij? Ook in Maastricht?'

'Nee, nog steeds in Veurssen.'

Job verstarde. In zijn gedachten was de naam een paar keer voorbijgekomen. Als een plaatsnaam uit een fantasyboek dat hij lang geleden had gelezen. Maar voor het eerst na al die jaren sprak iemand het hardop uit.

Marc keek hem aarzelend aan. 'Je kent me niet meer, hè?'

'Nee, sorry...'

'Veurssen, 3 vwo.'

En toen zag hij het opeens. Marc! Hij was hem compleet vergeten, net zoals eigenlijk de hele periode in Zuid-Limburg aan zijn geheugen leek te zijn onttrokken. Maar nu herinnerde hij het

zich weer. De jongen met te veel gel in zijn haar met wie hij naar school fietste.

‘Sorry, ik had je niet herkend. Je bent veranderd!’

Dat klonk in ieder geval beter dan je hebt geen indruk op me gemaakt.

Hij grijnsde. ‘Dat mag ik hopen na, wat zal het zijn, zeventien jaar?’

‘Zoiets, ja.’

‘Dat je na al die tijd weer hier terecht komt.’

‘Dat had ik zelf ook niet gedacht. Mijn baas kent Louis goed en ze willen meer gaan samenwerken.’

‘Zoiets heb ik gehoord. Geen idee hoe dat eruit gaat zien.’

Job merkte een gevoel van opluchting. Het onbestemde jaar in Veurssen dat hij ergens diep had weggestopt, zorgde nu onverwacht voor een stukje verbinding.

‘Ik wil zo nog even een biertje gaan drinken in de stad. Heb je zin om mee te gaan?’

Marc wierp een snelle blik richting de groep heren in de hoek van de tuin en wreef weer over zijn kin. ‘Nee, ik ga nog even naar een paar cliënten en dan naar huis. Andere keer.’

3.

Het uit mergel opgetrokken kasteel lag net even buiten Maastricht op de grens met België. Wendy was er nog nooit geweest. Volgens Marc wist ze niet wat ze miste en hij besloot daarom uit te pakken met een zevengangen diner. De barokke eetzaal met zijn brocante gordijnen en grote kroonluchters gaven haar het gevoel alsof ze op de set van Bridgerton zat. Ze hadden een klein rond tafeltje in het midden. Wendy had dezelfde rok aangetrokken als op de kantoorborrel. Ze was van plan om ook dezelfde top erbij te dragen, maar toen ze er vanochtend aan rook stonk het naar zweet. Dus had ze voor een lichtblauwe blouse gekozen, waardoor ze er veel chiquer uitzag dan ze eigenlijk was. Ze paste in het ensemble, zo tussen alle gesoigneerde types in het restaurant, maar ze voelde zich net als gisteren uit de toon vallen.

Marc keek de eetzaal rond. Zijn ogen glommen. ‘Mooi, hè!’

‘Het is prachtig. Maar ik had De Hoeve ook prima gevonden, hoor.’

Aan zijn gezicht te zien was het niet de reactie waar hij op hoopte.

‘Ik bedoel, dan hadden we de kinderen mee kunnen nemen.’

‘Daar zitten we al zo vaak. Het is toch fijn om weer met zijn tweeën een keer weg te zijn.’

‘Absoluut.’

Wendy bekeek het menu dat met sierlijke letters op dun wit papier stond gedrukt. Het had in een verzegelde envelop op haar bord gelegen. Alsof het speciaal voor haar was samengesteld. De

gerechten waren al even onalledaags als de locatie. Een paar ingrediënten had ze weleens geproefd, de rest kende ze hooguit van naam.

‘Zullen we een wijnnarrangement nemen?’

‘Marc, weet je wat dat kost?’

‘Nou en, het is onze trouwdag.’

‘Ik vind het echt te duur.’

‘Je kunt ook een BOB-arrangement nemen. Dat is goedkoper.’

‘Dat vind ik nog te duur.’

‘Schat, de wijn is juist onderdeel van de beleving.’

‘Ik vind deze locatie eerlijk gezegd al beleving genoeg.’

De ober droeg een antraciet pak met een goudgele stropdas. Met zwarte stoffen handschoenen serveerde hij het eerste gerecht uit. Het was een combinatie van oester, kabeljauw en een aantal andere ingrediënten die ze waarschijnlijk tegen het einde van de avond al zou zijn vergeten. Zijn collega was gespecialiseerd in wijnen. Wendy schatte hem begin twintig. Op geaffecteerde toon legde hij uit dat het restaurant zijn vaste wijnboeren had in Italië en Frankrijk. Alsof hij de boeren hoogstpersoonlijk kende. Hij adviseerde een Chablis en liet Marc proeven. Wendy vond alles best, zolang het maar wit was. Maar aan Marcs gezicht te zien, was het een bijzondere wijn.

‘Het was druk gister op de borrel.’

‘Louis had het weer groots aangepakt.’

‘Je nieuwe collega is een leuke vent.’

‘Hij is wel aardig.’

‘Ik had wel met hem te doen. Zijn vriend heeft het net uitge maakt.’

‘Zijn vriend?’

‘Ja, heeft ie je dat niet verteld?’

‘Ik heb niet echt met hem gesproken.’

‘Nee, daar deed je weinig moeite voor.’

Wendy trok het servet uit de zilveren koker en vouwde het open op haar schoot.

‘Hoezo?’

‘Hij stond daar zo alleen.’

‘Jij stond toch bij hem.’

‘Je had er toch bij kunnen komen staan?’

‘Schat, het is de bedoeling dat ik het aanleg met cliënten, niet met collega’s.’

‘Je had wel even met hem kunnen praten.’

Marc nam een slok wijn.

‘Heb ik ook gedaan. Even. Hij heeft in het dorp gewoond.’

‘Wat? Bij ons in Veurssen? Dat heeft ie me helemaal niet verteld.’

‘Heel even maar, jaren geleden. Aan het einde van de Kloosterweg.’

‘Hij kwam me niet bekend voor. Iemand als hij zou ik me wel herinneren.’

‘Het is al lang geleden, ik was vijftien volgens mij.’

Dan moest Wendy twaalf zijn geweest. Nu zou ze ongetwijfeld hebben geweten als er een nieuweling in het dorp was komen wonen – al was het maar omdat tante Els waarschijnlijk meteen op de stoep zou staan om het nieuws te vertellen. En misschien had ze dat destijds ook gedaan. Maar Wendy was in die tijd bijna alleen maar op de manege te vinden in het naastgelegen dorp en had voor de rest bar weinig andere interesses. Ze pakte het bestek dat zojuist door de ober naast haar bord was gelegd. ‘Je ziet wel dat ie niet van hier is.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Gewoon zijn voorkomen en manier van doen. Echt zo’n stadsjongen.’

Ze keek naar het taartvormige kunstwerk op haar bord. ‘Waar is die oester dan?’

‘Die zit in het gerecht verwerkt.’

Wendy sneed met haar mes door het taartje en schoof de eruit gevallen stukjes vis op haar vork. De ziltige smaak van de oester deed haar mond samentrekken. Waarom mensen hier zo enthousiast over waren, was haar een raadsel.

‘Hij heeft over de hele wereld gezeten,’ zei ze en nam een slok wijn om de smaak weg te spoelen.

‘Wie?’

‘Job! Argentinië, Colombia.’

‘Heeft ie daar gewoond?’

‘Ja, en weet-ik-veel waar allemaal. Hij zei dat hij twee jaar weg is geweest.’

‘Dan zal Maastricht wel tegenvallen. Hoe vind je de oester?’